

Minister voor Rechtsbescherming
Drs. S. Dekker

Minister van Financiën
Mr. W.B. Hoekstra MBA

Onderwerp: consultatie besluit kansspelen op afstand

Den Haag, 5 november 2018.

Excellenties,

Met veel genoegen bieden wij u hierbij onze reactie aan op de consultatie besluit kansspelen op afstand. Met deze consultatie is er weer een belangrijke stap gezet naar regulering van online kansspelen in Nederland.

De binnen Speel Verantwoord aangesloten aanbieders zijn elders in Europa nauw betrokken geweest bij de regulering van de lokale online kansspelmarkten. Ook beschikken zij in vele van deze markten over vergunningen. De deelnemers binnen Speel Verantwoord erkennen de unieke positie die de Nederlandse kansspelmarkt internationaal inneemt en onderschrijven de uitgangspunten van het Nederlandse kansspelbeleid. De modernisering van de Nederlandse kansspelmarkt en de daarmee gepaard gaande regulering van de online kansspelmarkt wordt daarom van harte ondersteund.

In onze reactie geven wij eerst een algemene appreciatie van het besluit kansspelen op afstand. Daarnaast hebben wij diverse opmerking bij de individuele artikelen waarbij wij praktische suggesties doen die de efficiëntie en effectiviteit van de regulering ten goede komen.

Wij danken u voor de mogelijkheid tot deelname aan deze consultatie. Ook wensen wij u veel wijsheid bij de analyse en beoordeling van de reacties op deze consultatie.

Met vriendelijke groet,

Rutger-Jan Hebben
directeur

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

Inleiding

Nederland kent de hoogste internetpenetratiegraad in Europa.¹ Gezien het open en grensoverschrijdende karakter van internet is het dan ook niet raar dat er in Nederland meer dan een miljoen mensen deelnemen aan online kansspelen. In 2014 liep Nederland nog voorop in de regulering van online kansspelen. Nu anno 2018 is Nederland een van de laatste Europese landen waar nog gereguleerd moet worden, helaas een zeer langdurig proces. Vanuit de gedachte van de consumentenbescherming is het daarom de hoogste tijd dat deze Nederlandse consumenten ook toegang krijgen tot een Nederlands gereguleerd online kansspelaanbod.

Wanneer de wet- en regelgeving uit de verschillende EU-lidstaten wordt vergeleken steekt de voorliggende Nederlandse wet- en regelgeving daar met kop en schouders bovenuit. Geen land in Europa heeft de bescherming van de consument en het tegengaan van kansspelverslaving zo stevig verankerd. Logisch, want dit zijn al decennialang de terechte ankerpunten van het Nederlandse kansspelbeleid, die ook door de deelnemers binnen Speel Verantwoord worden onderschreven.

Algemene appreciatie van het besluit kansspelen op afstand

Zeker in vergelijking met de wet en regelgeving in ander jurisdicties zijn de regels in Nederlands zeer prescriptief. Daarnaast zijn de regels in het besluit op veel punten gedetailleerd en op andere punten weer vaag. Met name waar het gaat om zaken die ingevuld kunnen worden bij Ministeriële Regeling.

Het besluit leest alsof er in de regelgeving van uitgegaan wordt dat de consument voornamelijk vanaf zijn desktopcomputer deelneemt aan online kansspelen. De realiteit is dat ongeveer de helft van de consumenten speelt via de smartphone of tablet en dit aandeel de komende jaren toe zal nemen.² Hierdoor ontstaan er praktische problemen voor bijvoorbeeld het zichtbaar maken van speeltijd, spelwinst en -verlies dat op een klein scherm lastig is. Later in deze reactie wordt hier nader op ingegaan.

Kanaliseren is het doel van de regulering van online kansspelen.³ Voorwaarde voor een hoge kanalisatiegraad is een attractief aanbod voor de consument, zo stelt ook de Minister in de nota van toelichting bij het voorliggende concept besluit. Het amendement Mei Li Vos - Van Wijngaarden heeft het tarief van de kansspelbelasting van 20 naar 29 procent verhoogd.⁴ Mede hierdoor staat de kanalisatie stevig onder druk, zoals ook de Kansspelautoriteit in haar jaarverslag 2017 opmerkt.⁵ De vraag die voor ligt is of dit in combinatie met het voorliggende pakket aan maatregelen de consument in grote getalen weet te verleiden het gereguleerde aanbod boven het niet-gereguleerde alternatief te kiezen.

---

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/05/nederland-koploper-in-europa-met-internettoegang>

² <https://markets.businessinsider.com/news/stocks/global-online-gambling-market-2017-2021-1002359363>

³ Eerste Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 33 996, F, pag. 3.

⁴ https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20160104/amendement_van_de_leden_mei_li_vos/document3/f=/vk0he9yo83yw.pdf

⁵ Jaarverslag Kansspelautoriteit 2017 pag. 6 en 7

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

De meer dan duizend schriftelijke vragen die zijn gesteld gedurende het wetgevingsproces, de debatten die zijn gevoerd, politieke afspraken in regeerakkoorden en aangenomen moties en amendementen hebben geleid tot het voorliggende concept besluit kansspelen op afstand. Daarmee is het voorliggende pakket aan maatregelen de resultante van keuzes om politiek draagvlak voor regulering te verkrijgen. Kijkend naar het totaal pakket levert dat praktische problemen op in de uitvoering, is het weinig attractief en dient het de kanalisatie niet. Het is de opvatting van SpeelVerantwoord dat bepaalde maatregelen anders vormgegeven worden, waardoor de speelbeleving beter wordt, maar consumentenbescherming niet in het geding komt. Later in deze reactie doen wij suggesties voor aanpassingen. Ook roepen wij de Minister op nog eens opnieuw naar het totaalpakket aan maatregelen te kijken vanuit het perspectief van kanalisatie. Een hoge kanalisatie is immers de beste consumentenbescherming die er is.

Artikelsgewijs

Artikel 2.1.

Ontwikkelingen in de online kansspelmarkt gaan snel. Vergunninghouders moeten daarom ook snel in kunnen spelen op veranderende marktomstandigheden en de wensen van hun spelers. Het niet gereguleerde alternatief is immers een muisklik verder beschikbaar. Een attractief spelaanbod is daarom noodzakelijk. In (de toelichting op) dit artikel moet daarom expliciet worden opgenomen dat alle vormen van casinospelen en sportwedenschappen aangeboden mogen worden inclusief virtuele of e-sports evenementen of wedstrijden tenzij deze expliciet uitgesloten worden. Virtuele of e-sports evenementen zijn erg populair en worden veel aangeboden. Met een verbod naar de aantrekkelijkheid van het niet gereguleerde aanbod verder toe.

Artikel 2.4.

Het principe dat binnen zes maanden een beschikking moet worden gegeven op een vergunningaanvraag is realistisch. De verlengingstermijn van zes maanden is te lang. Als de Kansspelautoriteit meer tijd nodig heeft dan moet zij dit transparant en met redenen omkleed motiveren. Om te voorkomen dat het gelijk speelveld bij vergunningaanvragen wordt geschaad mag deze verlenging maximaal twee maanden duren. Voorkomen moet worden dat dit instrument gebruikt gaat worden om individuele aanbieders een markt voor- of nadeel te geven.

Artikel 4.2.1

Het zou goed zijn om meer duidelijkheid te krijgen over de definitie van krediet. Voor regulier aanbod is het volkomen helder wat krediet is en ook waarom het niet toegestaan is dit aan te bieden. Voor exchange producten is dit minder evident. Exchange aanbieders bieden hun professionele klanten krediet wanneer hun geld vast zit in een bepaalde markt, maar waarbij er zekerheden zijn over het te maken rendement. Krediet wordt geboden aan deze grote/professionele klanten om de liquiditeit in de markt te maximaliseren zonder dat zij de kosten hebben om in dit krediet te voorzien. Het krediet wordt gemaximeerd tot het bedrag waar zekerheden tegenover staan in combinatie met een minimumbedrag op de handelsrekening.

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

Wanneer dit minimumbedrag niet aanwezig is wordt het krediet niet verstrekt. Omdat het hier gaat om professionele klanten met kennis van de markten waarin zij deelnemen is het risico laag, maar biedt het wel de liquiditeit aan die markten om aantrekkelijk te zijn. Wij adviseren daarom de beschreven vorm van krediet voor exchange aanbod mogelijk te maken.

Artikel 4.7

Match-fixing is een grote bedreiging voor de sport. De wereldwijde sportindustrie valt of staat met de onvoorspelbaarheid van de sport zelf. Wanneer deze in het geding komt betekent dit een aderlating voor iedereen die deel uitmaakt van de sportwereld, in de eerste plaats de miljarden sportliefhebbers wereldwijd. Speel Verantwoord is ervan overtuigd dat regulering van online kansspelen een stap vooruit betekent in de strijd tegen match-fixing. Regulering leidt tot transparantie en controle.

Het verdrag van de Raad van Europa ten aanzien van de manipulatie van sportevenementen stelt dat samenwerking tussen alle betrokken partijen (overheid, sport en kansspelindustrie) cruciaal is in de strijd tegen match-fixing.⁶ In Nederland daarom al enkele jaren het Nationaal Platform Matchfixing actief. Een uitstekend initiatief, waarbij onder ander de sport, de Kansspelautoriteit, het Openbaar Ministerie en de Nederlandse Loterij samenwerken in de bestrijding van matchfixing. Er is echter nog geen vertegenwoordiging van online kansspelaanbieders. Dit betreuren wij, aangezien wij ervan overtuigd zijn dat wij op basis van kennis over en ervaring in de internationale wedmarkt een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van het Nationaal Platform. Speel Verantwoord heeft meerdere malen aangeboden zitting te nemen in het Nationaal Platform. Dit aanbod geldt uiteraard nog steeds.

Zeker wanneer de regulering een feit is vertegenwoordiging vanuit de online kansspelaanbieders een absolute noodzaak. Wij adviseren dan ook een vijfde lid toe te voegen aan dit artikel waarin wordt vast gelegd dat er vertegenwoordiging vanuit de online kansspelaanbieders in het platform matchfixing wordt gegarandeerd.

Artikel 4.8

1^e lid onderdelen a en b

Het is een zeer subjectieve beoordeling of een wedstrijd wel of niet van belang is. Sportweddenschappen op een vriendschappelijke wedstrijden tussen bijvoorbeeld het Nederlands voetbalelftal en Duitsland zijn populair. Als deze niet in Nederland worden aangeboden gebeurt dat wel elders. Dit is slecht voor de kanalisatie. Voor een kansspelaanbieder is het niet te controleren of een atleet wel of niet betaald wordt. Daarnaast is het onduidelijk wat de definitie van 'voldoende' inhoud.

Wij stellen voor het eerste lid in zijn geheel te schappen en te vervangen door: Een vergunninghouder heeft een risico analyse protocol en voert deze uit. De kansspelautoriteit beoordeelt of dit afdoende is

---

⁶ <https://rm.coe.int/16801cdd7e>

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

2^e lid

Het is vrij omvangrijk om een sportbond te informeren over elke weddenschap die op een wedstrijd van die betreffende bond kan worden afgesloten. De nota van toelichting leidt daarbij tot verwarring. Hier staat: “Het eerste lid regelt niet op welke wijze de betrokken wedstrijdorganisator en de betrokken sportbond moeten worden geïnformeerd. Het sluit niet uit dat de vergunninghouder deze informatie op zijn website plaatst en de wedstrijdorganisatoren en sportbonden hiernaar verwijst.”

Wij stellen voor het tweede lid te herformuleren tot: Onder verwijzing naar hun website informeren kansspelaanbieders sportbonden dat zij weddenschappen aanbieden op hun wedstrijden.

Overleg tussen sportbonden, de Kansspelautoriteit en de vergunninghouders over het aanbod van sportweddenschappen kan zeker nuttig zijn. Een vetorecht voor sportbonden is daarbij zeer ongewenst en kan de kanalisatie negatief beïnvloeden.

4^e lid

Op basis van de ervaringen van bij ons aangesloten kansspelaanbieders in andere Europese landen ondersteunen wij het uitgangspunt van informatieuitwisseling. In het rapport ‘*De internationale gokmarkt in relatie tot de Nederlandse sport*’ van het Instituut voor Sport en Recht (ISR) wordt geconstateerd dat de uitwisseling van informatie binnen het Nationaal Platform Matchfixing lastig is, onder meer vanwege privacywetgeving.⁷ Dit past in het beeld dat wij ook in andere landen zien, namelijk dat het niet zozeer schort aan de bereidheid van sportbonden en kansspelaanbieders om informatie uit te wisselen, als wel aan de juridische grondslag op basis waarvan dit zou moeten gebeuren. Dit wordt nog versterkt door de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG)⁸. Conform de AVG is uitwisseling van data die te herleiden zijn tot een individu slechts mogelijk wanneer hier ofwel een juridische grondslag voor is, ofwel wanneer dit individu hier expliciet toestemming voor heeft gegeven. Hiermee wordt het belang van een juridische grondslag voor het uitwisselen van data aan niet-publieke autoriteiten, zoals sportbonden, nog groter. Derhalve is een bevestiging noodzakelijk dat het 4^e lid ‘AVG proof’ is.

Artikel 4.9

1^e lid

Wat is een onaanvaardbaar hoog risico? Dit moet gespecificeerd worden of geschrapt worden.

2^e lid onderdeel b

Wanneer geen weddenschappen aangeboden mogen worden waarvan de uitkomst van geen enkel belang is voor de competitie in de desbetreffende sport dan heeft dat tot gevolg dat als in de laatste ronde van de Eredivisie de kaarten geschud zijn, er geen weddenschappen meer

⁷ <http://www.isr.nl/nieuws/integriteit-van-de-sport-in-relatie-tot-de-online-kansspelaanbieders-in-nederland>

⁸ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-nieuwe-europese-privacywetgeving/algemene-informatie-avg>

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

mogen worden aangeboden op deze wedstrijden. Dit is niet in het belang van de kanalisatie aangezien deze wedstrijden elders wel aangeboden worden. Ook heeft dit een zeer negatieve invloed op de spel beleving van de consument. Dit is een onnodige beperking, die geen materieel effect sorteert.

2^e lid onderdeel c

Er mogen geen weddenschappen aangeboden op een wedstrijd waaraan uitsluitend sporters om niet deelnemen. Dit betekent dat de er geen wedstrijden op het grootste sportevenement ter wereld -de Olympische Spelen- georganiseerd mogen worden. Vanuit kanalisatie oogpunt is dit zeer onwenselijk. Derhalve dit onderdeel schrappen.

2^e lid onderdeel e

Wij begrijpen de integriteitsoverwegingen om geen weddenschappen aan te bieden op makkelijk te beïnvloeden wedstrijdelementen. Deze weddenschappen worden echter in de hele wereld aangeboden. Vanuit kanalisatieoogpunt en risicobeperking is het derhalve verstandiger deze weddenschappen wel in het gereguleerde aanbod op te nemen.

3^e lid onderdelen a en b

Het is onduidelijk wat de definitie is van wezenlijk invloed uitoefenen op een sportorganisatie door een vergunninghouder. In de toelichting worden voorbeelden genoemd van bestuurslidmaatschap of aandeelhouderschap. Mag een vergunninghouder wel sponsor zijn en weddenschappen aanbieden? Verduidelijking van de definitie noodzakelijk of het artikel schrappen.

Artikel 4.11

De identificatie van de speler is de kern van de beoogde regulering en de basis van een veilig en betrouwbaar aanbod. De wetgever verplicht iedereen die online wil spelen een spelersaccount aan te maken. In dit account moeten in ieder geval geboortedatum, NAW-gegevens, bankrekeningnummer en BSN-nummer worden vastgelegd. Hiervoor zijn drie hoofdredenen:

1. Vaststellen dat de speler 18 jaar of ouder is. Kansspelen mogen alleen aan meerderjarigen worden aangeboden. Daarom moeten de naam en geboortedatum worden vastgesteld en vastgelegd.
2. Voldoen aan anti-witwas wet- en regelgeving. Aanbieders van online kansspelen worden op basis van de wet witwassen en financiering terrorisme (Wwft) aangemerkt als geldtransactiekantoren. Dit betekent dat de NAW-gegevens en geboortedatum en bankrekeningnummer worden vastgelegd en geverifieerd.
3. Consumentenbescherming. Om kansspelverslaving tegen te gaan zal de Kansspelautoriteit (KSA) een Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (CRUKS) gaan beheren. Hierin worden alle spelers vastgelegd die uitgesloten zijn van deelname aan zowel online als landgebonden kansspelen. De aanbieder moet elke keer als de speler inlogt CRUKS raadplegen. Dit gebeurt op basis van het BSN-nummer wat de speler bij registratie vastlegt in zijn account. Is er een hit, dan mag de speler niet spelen.

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

Ervaringen in andere gereguleerde markten hebben geleerd dat hoe langer het duurt voordat een speler kan spelen of hoe meer gegevens hij moet aanleveren, hoe eerder hij afhaakt en een alternatief zoekt waar hij makkelijker kan spelen. Omdat straks alle in Nederland vergunde aanbieders aan dezelfde regels moeten voldoen, gaat die speler niet naar een in Nederland vergunde concurrent, maar zoekt hij zijn toevlucht tot niet lokaal vergund, vaak Aziatisch alternatief.

Om de gebruikservaring te optimaliseren, gebruiken veel aanbieders commerciële verificatie databases die gegevens bevatten die al door derden geverifieerd zijn. In ongeveer 90% van de gevallen levert dit positieve matches op. In de overige 10% zitten natuurlijk vaak de risicogevoelens waarvan vervolgens de feitelijke documentatie bij de speler wordt opgevraagd. Ook na invoering van KOA lijkt de kansspelaanbieder alsnog met een arm op de rug de identiteits- en leeftijdscontrole te moeten uitvoeren, zo constateert bijvoorbeeld ook voormalig Digicommissaris Bas Eenhoorn in zijn afscheidsrede: “Ontluisterend waren ook de geluiden van hetzelfde bedrijfsleven over de beperkingen die zij ondervinden door tegenstrijdige regelgeving. Zo moeten online kansspelaanbieders gokkers met behulp van hun BSN registreren, maar mag diezelfde branche DigiD niet gebruiken voor de identificatie van diezelfde klant. Dat valt niet uit te leggen.”⁹

Uit onderzoek van actualiteitenprogramma EenVandaag blijkt dat 65% van de Nederlander niet bereid is zijn BSN-nummer af te staan.¹⁰ Dit is ook begrijpelijk, te meer omdat vanuit de overheid publiekscampagnes gevoerd worden om uit te kijken met het delen van persoonsgegevens en expliciet om je BSN nummer niet te delen.¹¹

Het meest sluitende model om de identiteit van de speler vast te stellen is gebruik te maken van het BSN nummer in combinatie met een eID oplossing. In Denemarken, België en Estland zijn hier positieve ervaringen mee. Technisch gezien zijn hier geen beperkingen voor. De kansspelaanbieder heeft met het oog op CRUKS sowieso op wettelijke basis al beschikking over het BSN van haar klanten. Via een eID oplossing kan met een simpel ‘ja-’ of ‘nee-signaal’ van de overheidsdatabase worden vastgesteld of de ingevoerde identiteit en leeftijd van de speler correct is. Of, en dat is nog beter, de door de overheid verlangde gegevens worden via eID verstrekt. De betrouwbaarheid van de gegevens neemt hierdoor toe naar bijna 100%, de consumentenbescherming en gebruikservaring worden geoptimaliseerd en voor de aanbieder wordt de kans op fraude verder beperkt.

Voorgesteld wordt een lid aan artikel 4.11 toe te voegen waarbij aanbieders van online kansspelen gebruik mogen maken van het eID systeem van de overheid.

---

⁹ <https://www.digicommissaris.nl/page/1193/tussen-droom-en-daad>

¹⁰ https://eenvandaag.avrotros.nl/fileadmin/user_upload/PDF/OnlineGokkenThema.pdf pag. 6

¹¹ <https://tweakers.net/nieuws/86653/rijksoverheid-start-campagne-tegen-identiteitsfraude.html>

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

Artikel 4.13.2.

Speel Verantwoord onderschrijft de gedachte dat er een preventieve werking uit gaat van het zelf stellen van limieten door de speler. De wijze waarop het stellen van limieten nu geformuleerd is stuit echter op praktische bezwaren. In de toelichting wordt gesteld dat “de duur van de aaneengesloten tijd waarin de speler is aangemeld, geen objectieve indicatie is voor de tijd die hij daadwerkelijk met spelen heeft doorgebracht - een speelsessie kan na aanmelding geopend blijven zonder dat de speler daadwerkelijk speelt - wordt niet voorgeschreven dat de speler bij inschrijving ook moet aangeven hoe lang hij per speelsessie maximaal aangemeld wil kunnen blijven.” Het aantal logins lost dit probleem niet op. Ongeveer de helft van de online spelers speelt op een mobiel apparaat. Bij een gebrekkige wifi of 4G verbinding kan de sessie verbroken worden, waardoor het aantal logins onbedoeld oploopt. En tijdsmaximering is daarom een beter alternatief.

Ook het aantal stortingen is vanuit praktisch oogpunt ongelukkig gekozen. Een speler kan een veelheid aan kleine stortingen doen, iets wat niet per definitie problematisch is. De hoeveelheid geld die gestort wordt is een betere indicator.

Aan het hebben van een maximum tegoed op de speelrekening kleven operationele bezwaren. Dit betekent dat wanneer een speler tijdens het spel wint en zijn maximale tegoed overschrijdt, deze overschrijding automatisch afgeboekt moet worden naar de tegenrekening. In de praktijk kan dat leiden tot vele transacties die dan moeten plaatsvinden. Dit leidt tot een grote administratieve druk. Derhalve stellen wij voor onderdeel c te schrappen.

Aan het stellen van maxima kleven ook nadelen. De vraag is in hoeverre de speler zich echt bewust is van zijn grenzen en daardoor maar een willekeurig getal invoert. Wanneer hij vervolgens snel tegen zijn maximum aan loopt is de kans aanwezig dat hij de maxima juist heel hoog zet om dat het veelvuldig aanpassen van de maxima zijn speelbeleving negatief beïnvloed. Een negatieve speelbeleving verhoogt ook de kans dat een speler zijn heil zoekt in het niet gereguleerde alternatief. Andersom zal een hele bewuste speler zijn maxima bij registratie heel hoog zetten om daar vervolgens niet meer mee geconfronteerd te worden. Dan schiet de regel zijn doel juist weer voorbij.

Artikel 4.34

1^e lid onderdelen e en f

De artikelen zijn zeer technisch en onduidelijk omschreven. Het verdient de aanbeveling de teksten uit de toelichting over te nemen in het besluit.

Onderdeel e komt dan te luiden:

Indien een vergunninghouder voor het deelnemen aan kansspelen kosten in rekening brengt, anders dan de voor dat kansspel vereiste inzet, dient de vergunninghouder inzichtelijk te maken welke kosten dat zijn en welke belastingen via de vergunninghouder worden betaald. Dit onderdeel is bijvoorbeeld van belang wanneer een vergunninghouder administratiekosten, verzendkosten of betaalkosten in rekening brengt.

Inbreng consulatie besluit kansspelen op afstand

Onderdeel f komt dan te luiden

Indien de vergunninghouder kosten in rekening brengt voor het gebruik van de techniek van het kansspel op afstand, vermeldt hij dit specifiek. Deze kosten bestaan bijvoorbeeld uit de rake voor poker of de commissie voor het aanbieden van weddenschappen tussen spelers onderling.

Artikel 4.50

Het voorgestelde systeem van keuringen wordt als onnodig gecompliceerd ervaren. Voorgesteld wordt aan te sluiten bij de regelt met betrekking tot de keuringen zoals deze in Denemarken gelden. Deze worden door de online kansspelsector als *best practise* aangemerkt. Aansluiting bij het Deense systeem draagt ook bij aan de vermindering van de administratieve lastendruk voor de vergunninghouders.

Artikel 6.2 Wijziging van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen C artikel 3.4

“Het is houders van een vergunning op grond van artikel 15, 23 of 31 van de wet niet toegestaan tijdens sportwedstrijden, paardenrennen en harddraverijen, anders dan op de eigen website, reclame- en wervingsactiviteiten voor weddenschappen op die wedstrijden te ontplooiën die gericht zijn op de toeschouwers van of kijkers naar de desbetreffende wedstrijd.”

Dit is een zeer onwenselijke beperking van de reclame en advertentieruimte. De huidige formulering betekent dat er in de reclameblokken tijdens een wedstrijd geen reclame op radio en tv gemaakt mag worden. In strikte zin betekent dit ook dat er geen sponsoring op shirts of langs het veld of parcours zou mogen plaatsvinden door betreffende vergunninghouders. Dit betekent ook een stevige financiële aderlating voor sportorganisaties. Derhalve dient dit artikel geschrapt te worden.

Tevens is onduidelijk in welke mate reclame voor live weddenschappen mogelijk is. Hierover dient duidelijkheid gegeven te worden.